

Björlanda 228 LU 259

Arendal

Sonderingsgrävning

Grävningsrapport

Bedömning: stå. bopl.

Inv. nr 48925

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1970:12

Ark. Ark. Gbg. Kom.

GÖTEBORGS STADSMUSEI
BIBLIOTEK

~~Björlanda 228~~

Grävningsrapport, kopia

Arendal

Sonderingsgrävning

Inv.nr 48925 13:S 1 B O P L A T S O M R Å D E, S T E N Å L D E R

Inget kulturlager, inga konstruktioner. Tidigare ytplockat flintmaterial daterar bopplatsen till senare delen av äldre stenålder samt till mitten av yngre stenålder.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Läge: (fig 1) Björlanda (Vikanområdet), Göteborgs stad, stadsäga 15490 D.

Grävningstid: 25 september 1970.

Arbetstid i fält: 2 arkeologtimmar, 8 grovarbetstimmar.

Undersökt yta: undersökningsyta 1964 = glesområde 1 800 kvm.

Med schakt år 1970 undersökt yta 5 kvm.

TOPOGRAFI

Boplatssområdet är beläget i östra delen av ett bergsparti och utgörs av en svag nordöstsluttning. Platsen är skyddad av berg i nordväst till söder. I öster vetter den mot ett större låglänt parti vilket ligger under 20 m över havet. Boplatssområdet ligger ca 15 - ca 20 m över havet och har tidigare varit åkermark. Stora delar var vid undersökningstillfället igenvuxet med träd och buskar. Endast ett mindre parti var gräsbevuxet.

TIDIGARE FYND

På platsen har tidigare vid flera tillfällen insamlats ca 290 föremål inklusive avslag och avfall, delvis i privat ägo men registrerat på GAM. Dessutom företogs 1964 en mindre undersökning under ledning av professor Carl-Axel Moberg.⁶⁾ Såväl fynden från denna undersökning som de tidigare fynden finns förtecknade i rapporten från 1964 års undersökning (i GAM:s arkiv). Sammanfattningsvis kan sägas att platsen givit fynd från både äldre och yngre stenålder; däribland 2 kärnyxor, 2 lihultyxor, 1 tjocknackig slipad yxa av bergart, 1 fragment av håleggad slipad yxa, 1 spånkärna, 1 cylindrisk spånkärna, 1 ämne till

trekantig pilspets, 1 skedskrapa och 9 krukskärvor varav 2 ornerade.

ARBETSBESKRIVNING

1964 års undersökning gjordes som seminariegrävning och var ett experiment som ett led i museets arbete med att utarbeta en metod och teknik vid sondering av flintförande platser.⁶⁾ 11 glesgropar och 8 tätgropar grävdes varvid det visade sig att fyndkoncentrationen var begränsad till den sydvästra delen av boplatssområdet. Syftet med 1970 års undersökning var att klarlägga lagerföljden och konstatera den eventuella förekomsten av kulturlager eller konstruktioner (se vidare inledande arbetsbeskrivning). Av denna anledning grävdes 2 halvmeterbredda schakt om sammanlagt 10 m. Dessa igenfylldes efter undersökningen.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER (fig 4)

Schakt I grävdes 3 m långt och 0,5 m brett. Ploglagret som var ca 0,25 m tjockt låg på en lera som åtminstone var 0,5 m tjock. I ploglagret togs fynd 1.

Schakt II grävdes i sydvästra delen av boplatssn och var 7 m långt och 0,5 m brett. Ploglagret var här 0,2 m tjockt och låg på en grå, varvig mo som var 0,15 m tjock och som innehöll enstaka kolbitar. Under mon fanns lera som åtminstone var 0,3 m tjock. I schaktet, främst i ploglagret fanns en del flinta (fynd 2).

Inte i något av de två schakten fanns spår av kulturlager eller tecken på konstruktioner.

FYNDBESKRIVNING

FYNDTABELL

Fynd nr	Grävn. enhet	Flinta redskap			Flinta avslag		Flinta övrig	
		art	st	gr	st	gr	st	gr
1-2	1	Sch. I			2	127	3	47
3-6	2	Sch. II	kärnor	2	171			
		avsl.m.ret.	1	16	21	311	37	1030
Summa:			3		23	438	40	1077

Flintan är till största delen icke svallad. Kärnorna i fynd 2 är oregelbundna, den ena har två plattformar.

SAMMANFATTNING

På boplatsten, som 1964 undersöktes med gropar,⁶⁾ grävdes 2 schakt för att konstatera eventuell förekomst av kulturlager. Kulturlager eller konstruktioner kunde ej konstateras. Vid undersökningen framkom en del flinta däribland 3 redskap.

DATERING OCH UTVÄRDERING

Materialet från 1970 års undersökning medger ej en datering varför denna får göras utifrån det tidigare av amatörer ytplockade materialet. Framför allt kärn- och lihulityxorna ger här en datering till senare delen av äldre stenålder (senmesolitikum, li-hult). Dessutom finns åtskilligt som ger en datering till yngre stenålder (mellanneolitikum) bla de slipade yxorna, den cylindriska spånkärnan och ämnet till trekantig pilspets. Pilspetsen har triangulärt tvärsnitt och är av gropkeramisk typ, Becker typ C⁷⁾. Skedskrapan antyder eventuellt inslag av ett senare material.

Den lera som påträffades kan möjligen med avseende på nivån ca 15 - 20 m över havet tolkas som postglacial. Platsen kan i så fall varit föremål för flera olika bosättningar eller snarare vistelser alltifrån ca 3 500 år till omkring 1 500 år f.Kr.